

דוח יחס כושר פירעון כלכלי
ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ
ליום 31 בדצמבר, 2018

תוכן העניינים

עמוד

3	1. דוח מיוחד של רואה החשבון
4-8	1. רקע ודרישות הגילוי
9	2. יחס כושר פירעון וסף הון
10-13	3. מאזן כלכלי
14	4. הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
15	5. הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
16	6. סף הון (MCR)

טל. +972-3-6232525
פקס +972-3-5622555
ey.com

קוסט פורר גבאי את קסירר
דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב 6492102

לכבוד
הועד המנהל של
ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ

א.ג.נ.

הנידון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן - "האגודה") ליום 31 בדצמבר, 2018

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - SCR) ואת ההון הכלכלי של האגודה ליום 31 בדצמבר, 2018 (להלן - המידע) המצורף בזה. הועד המנהל וההנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - ההוראות) כפי שנכללו בחוזר ביטוח מספר 2017-1-20 על תיקוניו. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הועד המנהל וההנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 – בדיקה של מידע כספי עתידי ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מיום 3 בדצמבר 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הועד המנהל וההנהלה של האגודה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף 10' - הערות והבהרות, בדוח יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
15 ביולי, 2019

1. רקע ודרישות גילויא. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר ביטוח 9-1-2017, "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן – "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות בחוזר ביטוח 20-1-2017, "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II". חוזר זה על הבהרותיו ותיקונו יכונה להלן "חוזר הגילוי".

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי, מבוססות על הוראות הנדבך הראשון של דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן – "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2017 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון. נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA). נדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מיום 30 ביוני 2017, על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

הנדבך הראשון קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה- SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשותם תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפירעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)א. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

(א) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

(ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי ביטולים, הוצאות ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2018 ואילך

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2018 יפורסם באתר האינטרנט של החברה עד 15 ביולי 2019 ובגין נתוני 30 ביוני 2019 יפורסם עד 31 בדצמבר 2019. מכאן ואילך ייכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה וזאת החל מהדוח על נתוני דצמבר 2018. כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

האגודה בחרה להקדים את ביצוע הביקורת וקיבלה, ביום 21 בנובמבר 2018 את אישור הממונה על רשות שוק ההון על ביצוע ביקורת לראשונה בגין נתוני 31 בדצמבר 2017.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)ג. הגדרות

- אומדן מיטבי (Best Estimate)
- צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהוונים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
- ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
- הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)
- הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי והתאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
- סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי
- הון עצמי מוכר
- סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הון רובד 1 בסיסי
- הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח.
- השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
- מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- יחס כושר פירעון
- היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- התאמת תרחיש מניות
- דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- מאזן כלכלי
- מאזן האגודה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- מרווח סיכון (RM)
- סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של האגודה.
- סף הון מינימלי (MCR)
- הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- תקופת פריסה
- במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
- UFR
- שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי
- מתאם תנודתיות
- רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)ד. מתודולוגית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי על הבהרותיו. להלן עיקרי ההוראות:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של האגודה. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של פעילות הפנסיה של חברה מוחזקת בשיעור של 50% ולא את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים ושל הוצאות רכישה נדחות.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה האגודה. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים באגודה עלפי מקדמי המתאם המיוחדים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי והון נדרש בגין חברות מנהלות. יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לאגודה לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

1. רקע ודרישות גילוי (המשך)

ה. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות האגודה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח השנתי של האגודה לשנת 2018. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של האגודה לשנת 2018 אם וככל שבוצעו.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

משיקולי מהותיות, קיבלה האגודה מהממונה על רשות שוק ההון את ההקלות הבאות לעניין עסקי ביטוח חיים:

- א. לעניין המאזן הכלכלי - לא חושב ה-Best Estimate של תיק ביטוח החיים. יצוין כי הוצאות הרכישה הנדחות בביטוח חיים נגרעו מההון הכלכלי.
- ב. לעניין קביעת ההון הנדרש - האגודה נדרשה לחשב רק תרחישי תמותה וקטסטרופה.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ובהוראות רגולטוריות תכופות. ראה בקשר לכך סעיפים 6-10 בחלק ב'- תיאור עסקי האגודה לפי תחומי פעילות בדוח התקופתי לשנת 2018.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות האגודה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, ואשר לגביהן אין בידי האגודה נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתן על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון. יצוין כי למועד החישוב אין כנגד האגודה תובענות ייצוגיות ו/או בקשות לאישור תובענות כייצוגיות.

2. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
(מבוקר*)		
אלפי ש"ח		
492,830	487,784	ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות: הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו סעיף 4 (**)
347,736	335,837	הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו סעיף 5
145,094	151,947	עודף
141.7%	145.2%	יחס כושר פירעון (באחוזים)
115%	115%	יעד הועד המנהל לתקופה
92,934	101,571	עודף הון ביחס ליעד
		עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:
492,830	487,784	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראו סעיף 4 (**)
213,074	222,142	הון נדרש לכושר פירעון - ראו סעיף 5
279,756	265,642	עודף

3. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
(מבוקר*)		
אלפי ש"ח		
89,354	79,814	סף הון (MCR) – ראו סעיף 6.א
492,830	487,784	הון עצמי לעניין סף הון - ראו סעיף 6.ב

(* כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 – בדיקה של מידע כספי עתידי.

(**) שינויים בהון העצמי ממועד החישוב שנכללו בתוצאות

ההון העצמי מוצג לאחר ניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח הכספי לשנת 2018 בסך 30,000 אלפי ש"ח (אשתקד 20,000 אלפי ש"ח).

3. מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2018			
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	הערות	
אלפי ש"ח			
מבוקר			
-	7,068	(1)	נכסים: נכסים בלתי מוחשיים
-	1,218	(7)	נכסי מיסים נדחים, נטו
-	22,976	(2)	הוצאות רכישה נדחות רכוש קבוע
9,368	9,368		השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח:
11,776	11,821	(3)	חברה מנהלת
7,239	9,088	(3)	חברות מוחזקות אחרות
19,015	20,909		סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
293,521	305,550	(5)	נכסי ביטוח משנה
108,227	108,227		חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות אחרות:
603,274	600,927		נכסי חוב סחירים
281,935	255,586	(4)	נכסי חוב שאינם סחירים
177,962	177,962		אחרות
1,063,171	1,034,475		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
283,750	283,750		מזומנים ושווי מזומנים
1,777,052	1,793,541		סך כל הנכסים
			הון
519,850	473,803		הון רובד 1 בסיסי
519,850	473,803		סך כל ההון
			התחייבויות:
1,073,116	1,194,153	(5)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
52,430	-	(6)	מרווח סיכון (RM)
14,925	1,353	(7)	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
116,731	124,232	(8)	זכאים ויתרות זכות
1,257,202	1,319,738		סך כל ההתחייבויות
1,777,052	1,793,541		סך כל ההון וההתחייבויות

3. מאזן כלכלי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017			
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	הערות	
אלפי ש"ח			
מבוקר			
-	6,242	(1)	נכסים: נכסים בלתי מוחשיים
-	1,282	(7)	נכסי מיסים נדחים, נטו
-	22,156	(2)	הוצאות רכישה נדחות רכוש קבוע
6,939	6,939		השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח:
11,260	11,266	(3)	חברה מנהלת
4,349	6,459	(3)	חברות מוחזקות אחרות
15,609	17,725		סך כל השקעות בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח
258,470	264,508	(5)	נכסי ביטוח משנה חייבים ויתרות חובה
110,446	110,446		השקעות פיננסיות אחרות:
863,828	824,509		נכסי חוב סחירים
50,482	43,469	(4)	נכסי חוב שאינם סחירים אחרות
170,105	170,105		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
1,084,415	1,038,083		מזומנים ושווי מזומנים
285,697	285,697		
1,761,576	1,753,078		סך כל הנכסים
			הון
513,462	469,330		הון רובד 1 בסיסי
513,462	469,330		סך כל ההון
			התחייבויות:
1,069,493	1,172,999	(5)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה- ראו סעיף ב'
55,185	-	(6)	מרווח סיכון (RM)
14,525	1,930	(7)	התחייבויות בגין מיסים נדחים, נטו
54,208	54,208	(8)	זכאים ויתרות זכות
3,517	3,425	(9)	התחייבויות פיננסיות התחייבויות אחרות
51,186	51,186		סך כל ההתחייבויות
1,248,114	1,283,748		
1,761,576	1,753,078		סך כל ההון וההתחייבויות

3א'. מידע אודות המאזן הכלכלי

- השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:
- (1) נכסים בלתי מוחשיים - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.
 - (2) הוצאות רכישה נדחות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי אך לא עבור ביטוח חיים.
 - (3) השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי. הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
 - (4) נכסי חוב שאינם סחירים - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
 - (5) התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה - בהתאם לחלק א' פרק 4 של חוזר סולבנסי- על בסיס אומדן מיטבי (ראה הגדרות).
 - (6) מרווח סיכון - בהתאם לחלק א' פרק 4 סימן ד', סימן משנה 5 (1) סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח, בהתאם להוראות.
 - (7) ההתחייבויות בגין מיסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). ההכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם האגודה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
 - (8) זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1 (א), חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
 - (9) התחייבויות פיננסיות - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של האגודה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

דב'. הרכב ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר 2018		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
מבוקר		
779,595	293,521	1,073,116
779,595	293,521	1,073,116

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה:
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר 2017		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה	ברוטו
אלפי ש"ח		
מבוקר		
811,023	258,470	1,069,493
811,023	258,470	1,069,493

התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה:
חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

4. הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2018					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1		
			הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
אלפי ש"ח					
מבוקר					
519,850	519,850	-	-	519,850	הון עצמי
(32,066)	(32,066)	-	-	(32,066)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
487,784	487,784	-	-	487,784	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
-	-	-	-	-	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

ליום 31 בדצמבר 2017					
בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1		
			הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
אלפי ש"ח					
מבוקר					
513,462	513,462	-	-	513,462	הון עצמי
(20,632)	(20,632)	-	-	(20,632)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
492,830	492,830	-	-	492,830	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
-	-	-	-	-	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

- (א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרת "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר סולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום פרסום הדוח.
- (ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי.
- (ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי.
- (ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון:

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 בדצמבר 2018
באלפי ש"ח	
מבוקר	
492,830	487,784

הון רובד 1 בסיסי וסך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

5. הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר	
2017	2018
דרישת הון	דרישת הון
אלפי ש"ח	
מבוקר	
127,967	125,939
44,692	44,648
1,895	2,435
684	684
<u>238,728</u>	<u>227,201</u>
413,966	400,907
<u>(90,864)</u>	<u>(89,443)</u>
323,102	311,464
32,085	32,193
<u>(14,525)</u>	<u>(14,925)</u>
<u>7,074</u>	<u>7,105</u>
<u>347,736</u>	<u>335,837</u>
<u>327,806</u>	<u>317,346</u>
<u>213,074</u>	<u>222,142</u>

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR):

הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק

הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (NSLT)

הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי

סה"כ

השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון

סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR

הון נדרש בשל סיכון תפעולי

התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

הון נדרש בשל חברה מנהלת

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה (70%

השנה מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) 65% ב- 31 בדצמבר, 2017)

ובהתאמת תרחיש מניות

6. סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר		
2017	2018	
אלפי ש"ח		
מבוקר		
89,354	79,814	סף הון לפי נוסחת MCR
53,268	55,536	גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
95,883	99,964	גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
89,354	79,814	סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון:

ליום 31 בדצמבר 2018			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
אלפי ש"ח			
מבוקר			
487,784	-	487,784	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 4
-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
487,784	-	487,784	הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2017			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
אלפי ש"ח			
מבוקר			
492,830	-	492,830	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 4
-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
492,830	-	492,830	הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" בחוזר סולבנסי,

הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

15 ביולי, 2019

הרטשטיין שמואל משנה למנכ"ל	אלעד שלף מנהל כללי	דורון סט יו"ר הוועד המנהל	תאריך אישור הדוח
-------------------------------	-----------------------	------------------------------	------------------